17/09/2020

“Η Αρχαία Αθηναϊκή Δημοκρατία και οι πανδημίες”

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Με προσκεκλημένο τον Τζοσάϊα Όμπερ, Καθηγητή Κλασικών Σπουδών και Πολιτικής Επιστήμης, κάτοχο της Έδρας Ελληνικών Σπουδών “Κωνσταντίνος Μητσοτάκης” στο Πανεπιστήμιο Stanford των ΗΠΑ, συνεχίστηκε ο κύκλος των διαδικτυακών συναντήσεων «Συζητώντας με…» που διοργανώνεται από την ελληνική προεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η συζήτηση, που στράφηκε γύρω από τη μοναδική ιστορική συνεισφορά της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας, αλλά και την αντοχή των δημοκρατικών θεσμών απέναντι σε πανδημίες, ξεκίνησε με εισαγωγική τοποθέτηση του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών και Προέδρου της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, Μιλτιάδη Βαρβιτσιώτη. Τον συντονισμό της συζήτησης είχε ο συντάκτης διεθνούς ρεπορτάζ της εφημερίδας “Καθημερινή”, Νίκος Ευσταθίου.

Με το εισαγωγικό του μήνυμα του ο κ. Βαρβιτσιώτης είχε την ευκαιρία να υπογραμμίσει την αξία της συγκριτικής ιστορικής έρευνας του Καθηγητή Ober, η οποία επιτρέπει να αντλήσουμε χρήσιμα συμπεράσματα για τη λειτουργία των

δημοκρατικών θεσμών έναντι υγειονομικών κρίσεων, όπως ήταν ο Λοιμός των Αθηνών πριν 2.500 χρόνια. Σημείωσε μάλιστα ότι το ενδεχόμενο ενός επερχόμενου δεύτερου κύματος της επιδημίας του COVID19 στην Ευρώπη σήμερα έχει αυξήσει το ενδιαφέρον των πολιτών για το πώς θα αντιδράσουν οι σύγχρονοι δημοκρατικοί θεσμοί απέναντι σε αυτήν την πρόκληση.

Από την πλευρά του, ο Josiah Ober τόνισε την ξεχωριστή περίπτωση της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας, η οποία σήμανε για πρώτη φορά στην παγκόσμια ιστορία τη δημιουργία «ενός εξαιρετικά σύνθετου δυναμικού συστήματος, που απελευθέρωσε μια τεράστια ποσότητα ανθρώπινης ενέργειας και πληροφορίας με διακριτό πεδίο εφαρμογής την επίλυση προβλημάτων και τη εύρυθμη συνεργασία». Η θετική αλληλεπίδραση μεταξύ θεσμών και κουλτούρας είναι τα βασικά στοιχεία που κάνουν μια δημοκρατία να λειτουργεί, σημείωσε ο Καθηγητής Ober, επισημαίνοντας ότι η επίτευξη αυτής της δύσκολης ισορροπίας οδήγησε εν τέλει στην καταπληκτική ιστορία της κλασικής Αθήνας. Η ιστορία μας διδάσκει ωστόσο, πρόσθεσε, ότι η δημοκρατία πρέπει να ανανεώνεται και να αναζωογονείται συνεχώς προκειμένου να ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις με καινοτόμους θεσμούς.